

Suomalainen sarjakuva vuonna 2025

No, miten on?
Meneekö suomalaisella vuonna 2025 jo superlujaa?

KOONNUT **VESA SAARINEN** • PIIRROKSET **MARI AHOKOIVU**

Vuoteen 2025 on aikaa vain viitisentoista vuotta. Silti sitä, miltä kulttuurin kenttä näyttää 2020-luvulla, on kenties vaikeampi ennustaa kuin koskaan.

Ennustamisen vaikeus ei johdu mielikuvituksen puutteesta, vaan siitä, että mahdollisuuksia ja uhkia kulttuurin kehitykselle tuntuu olevan vaikka millä mitalla.

Kulttuurin ja siten myös sarjakuvakulttuurin kehitystä uhkaa erityisesti kaksi asiaa: konservatiivisuuden kasvu sekä talouskriisit.

Konservatiivisuuden kasvulla ja taidevihamielisen perussuomalaisuuden lisääntymisellä saattaa olla ikävät vaikutukset sarjaku-

vataiteen kehitykselle. Mikäli kulttuuri-ilmapiiri ottaa harppauksen kohti kansallisromanttista impivaraa, on vaarassa paitsi taiteen rahoitus, myös taiteen tekemisen vapaus. Konservatiivisessa Suomessa ei keikelevalle sarjakuvalle sympatiaa saati tukirahoja heru.

Talouskriisit vaikuttavat suoraan siihen, paljonko Suomella on varaa kulttuurin tukemiseen. On paradoksaalista, että hankalan talouden aikoina kulttuurin kulutus lisääntyy, mutta samaan aikaan kulttuurin rahoitus ehtyy. Sarjakuva on heikon talouden aikaan hankalassa asemassa, sillä sarjakuvakulttuurin ja -taiteilijoiden lobbausvoima ei ole niin vahvaa, että sarja-

kuva olisi valtiovallan siipien suojissa kirjallisuuden, kuvataiteiden, elokuvan tai musiikkiteollisuuden tavoin.

Joskus kuulee puhuttavan myös kolmannelta uhasta - kiinnostuksen hiipumisesta. Sarjakuvaa tämä uhka tuskin koskee. On vaikea kuvitella, että seuraavan viidentoista vuoden aikana sarjakuvan lukeminen romahtaa. Pikemminkin päinvastoin: sarjakuva tuntuu taipuvan mitä mainioimmin muuttuvien lukemisen tapojen malleihin.

Uuden teknologian mahdollisuus

Kehittyvä teknologia muuttaa kaikenlaisen lukemisen

muotoja. On aivan varmaa, että viidentoista vuoden kuluttua Suomessa julkaistaan ja luetaan painettuja sarjakuvalehtiä, sarjakuvalbumeita, pienkustanteita, strippikokoelmia ja sarjakuvakirjasarjoja. Nykyistä enemmän vai vähemmän - se riippuu monesta seikasta - mutta painettu sarjakuva ei katoa meidän elinaikamme mihinkään.

Yhtä varmaa on se, että painettujen lehtien ja kirjojen ohella sarjakuvaa luetaan erilaisia teknologisia vempelitä hyödyntäen. Tablettitietokoneet, älypuhelinseuraajat ja muut vielä mielikuvituksen tuolla puolen olevat laitteet tuovat sarjakuvat lukijoiden luo.

Teknologian murros vai-

kuuttaa sarjakuvataiteilijoihin monin tavoin. Ne tekijät ja taiteilijat, jotka nopeimmin ottavat kiinni uuden teknologian mahdollisuuksista, pärjännvät myös taloudellisesti. Toisaalta taiteilijat, jotka eivät voi teknologian murrosta sietää, saattavat huomata, että taiteen tekeminen ja lukijoiden saavuttaminen ei tulevaisuudessa ainakaan helpotu.

On mielenkiintoista seurata, muuttaako sarjakuvan siirtyminen lukulaitteisiin sarjakuvan lukemisen tapoja. Sen jo tiedämme, että informaatiotulvassa ihmiset haluavat nopeita viestejä. Esimerkiksi lehtien lukijat kaipaavat lyhyitä uutisia ja tietolaatikoita pitkien artikkelien sijaan. Voiko sarjakuvien suhteen tämä tarkoittaa sitä, että lyhyet, stripimäiset sarjakuvat saavat entistä enemmän huomioita samalla kun pitkät, ajat-

tenlaista sarjakuvaa aina perusstripeistä kaikkia taiteenlajeja ja teknologioita yhdistävään kollaasisarjakuvaan saakka.

Takavuosina, jolloin suomalainen kulttuuri sai vaikutteita lähinnä länsimaisesta kulttuuriperinnöstä, myös sarjakuvaa tehtiin muiden länsimaiden malliin. Internetin ja kaikenlaisen globalisaation myötä kulttuurien ovet ovat avautuneet - pikaisella googlauksella on helppo tutustua eri maiden kulttuurihistoriaan sekä taiteeseen.

Silloin kun länsimainen kulttuuriperintö tuntuu olevan tyhjiin ammennettu, kääntynevät uutta ilmaisuun etsivät taiteilijat vähemmän tunnettujen kulttuurien suuntaan. Lieneekö sarjakuvataiteessakin edessä aika, jolloin aiheita ammennetaan yhä enemmän esimerkiksi Aasian tai Afrikan kulttuuriperinnöstä? Toivoa sopii.

Lopuksi päiväuni

Monimuotoisuutta suomalaisessa sarjakuvakulttuurissa lisää myös se ihana toisiseikka, että vuonna 2025 suomalainen sarjakuva on päässyt lähemmäs muiden taiteenlajien asemaa. Suomen Sarjakuvaseuran pitkään ajamat hankkeet esimerkiksi sarjakuvamuseosta ja kunnan sarjakuva-arkistosta ovat vuonna 2025 varmasti toteutuneet.

Jotta päiväuni toteutuisi, kaikkien sarjakuvista innostuneiden tulisi tehdä työtään eteen, että sarjakuvaa ei kohdella kulttuurin kentällä kuin orpopoikaa, vaan sarjakuvaa pidetään tärkeänä suomalaisen kulttuuriviennin tukipylväänä. Yhteinen tavoitteemme olkoon se, että tulevaisuudessakin suomalaisista sarjakuvaa tuetaan ja luetaan, eikä perussuomalainen päättää sitä, minkälaista taidetta Suomessa tehdään. ●

Sarjakuva taipuu muuttuviin lukemisen tapoihin.

teluun kannustavat sarjakuvaromaanit jäävät yhä pienemmän lukijajoukon nautinnoksi? Vai saako lukijakunta tarpeekseen pikaruoasta ja kääntyy syvemmän sisällön puoleen? Aika näyttää.

Miellyttävää monimuotoisuutta

Jos suomalaisen sarjakuvan tulevaisuudesta voi sanoa yhden varman asian, olkoon se tämä: vuonna 2025 suomalainen sarjakuva on ihastuttavan monimuotoista. Suomessa tehdään kai-

SARJAINFO KYSYY:

miten suomalaisella sarjakuvalla menee vuonna 2025?

Solja Järvenpää
Läänintaiteilija

Olisi hämmentävää jos vuoteen 2025 mennessä suomalaisella sarjakuvalla ei olisi omaa museota. Museon seurana olisi komea Sarjakuvakeskus ja laaja sarjakuvakirjasto. Tämä tosin vaatisi sitä, että sarjakuvataiteilijoiden ja alan toimijoiden apurahojen ja perusrahoituksen pitäisi olla kohdillaan. Toivoisin myös, että 2025 mennessä suomalaisen sarjakuvan ostajakunta lisääntyisi ympäri maailmaa, vaikkapa sähköisten kirjojen avulla. Tsemppi!

Pauli Kallio
Sarjakuvakäsikirjoittaja

Päässä pyöri enemmän se, millä keinoin sarjakuvantekijä elättää itsensä vuonna 2012 ja vähän sekini, kuinka pienkustantaja saa julkaisunsa kirjakaupan hyllylle juuri nyt.

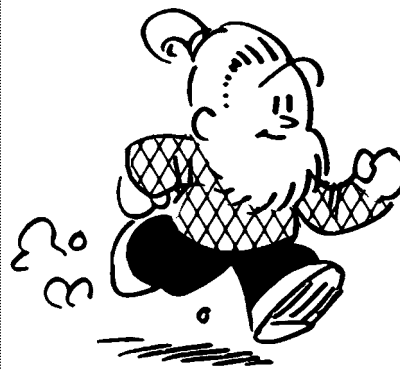
Arvatenkin suomalaisen sarjakuvan taso on myös vuonna 2025 ennätysmäisen korkea, kaupallinen menestys mitä mainioin, koulutus koko ajan paremmalla mallilla, vienti vettä, apurahat juoksevat ja arvostus nousee, mistä kertoo sekini, että itse tasavallan seremoniallinen presidentti muistaa saavuttaneensa sujuvan lukutaidon Aku Ankan parissa.

Ilpo Koskela
Sarjakuvaneuvos

Vuonna 2025 mainstream ja nyky-sarjakuva ovat sulautuneet yhdeksi tyylilajiksi, minkä johdosta suuri yleisö on oppinut lukemaan muutakin kotimaista sarjakuvaa kuin sanomalehtistrippejä. Myös aikakaus- ja erikoislehdissä julkaistaan kotimaista sarjakuvaa.

Sarjakuva on kirjallisuuteen rinnastettava taiteenlaji ja sen painosmäärät ovat vakiintuneet sekä tekijöitä että kustantajia hyödyntäviksi. Useampi kymmenen tekijää saa elantonsa sarjakuvasta. Sarjakuvaa käytetään apuna koulutuksessa sekä tiedottamisessa. Alan ammatillinen koulutus voi hyvin ja harrastuspohja ympäri maan on laaja.

Petteri Tikkanen
Sarjakuvataiteilija

Oikein hyvin. Kustantajat ovat vihdoin tajunneet suomalaisten pseudo-manga -sarjakuvataiteilijoiden potentiaalini ja nimikkeitä on hyllyssä useita. Vuosituhannen taitteen aikana päätään nostanut taidesarjakuva on kylvänyt pohjan kiehtoville uusille tekijöille, jotka pistävät edellistä sukupolvea paremmaksi. Taidesarjakuvalbumien myyntiluvut ovat kuitenkin huomattavasti pienempiä kuin pseudo-manga-albumilla. Huumorisarjakuva (strippikokoelmat) pitävät edelleen pintansa myyntilistojen kärjessä. Älymateriaalit tuovat oman kiehtovan lisänsä painotuotteisiin. Sama kirja myydään kahdessa eri formaatissa ja niiden myynnillinen jakauma tulee olemaan seuraava: fyysinen kirja = 70% ja sähköinen julkaisu = 30%.

Vesa Kataisto

Kustannustoimittaja,
Sarjainfon päätoimittaja emeritus

Sarjakuvien julkaisupolitiikan kehitys tulee jatkumaan niillä linjoilla jotka ovat jo nyt nähtävissä. Sarjakuvalehdet siirtyvät enimmäkseen nettiin, jossa tulevat yleistymään NonStopia vastaavat, useampia jatkosarjoja sisältävät kokonaisuudet. Suosituimmat sarjat julkaistaan albumeina. Animaatio, sarjakuva ja oheistuotteet lähestyvät entistä enemmän toisiaan Japanin mallin mukaisesti. Paksut ja huokeat uusintajulkaisut pitävät pintansa, samoin tekevät kovakantiset ja arvokkaat sarjakuvakokoelmat eli –kirjastot tietyistä sarjoista. Uusien sarjakuvantekijätulokkaiden osalta netin merkitys kasvaa entisestään.

Vuonna 2025 suomalaisella sarjakuvalla menee lujaa.

Petteri Oja

Sarjakuvakustantaja ja -kauppias

NÄIN MENESTYT SARJAKUVILLA VUONNA 2025

1. Pidä uutta teknologiaa mahdollisuutena, älä uhkana.

Mieti, miten voit hyödyntää erilaisia vempaimia sarjakuvataiteessasi sekä lukijoiden saavuttamisessa.

2. Uskalla tyrkyttää itseäsi. Mene haastatteluihin. Tyrkytä itseäsi mediaan. Hakeudu julkisuuteen. Ole suorassa kontaktissa lukijoihin.

3. Kokeile kaikenlaista. Jos yksi ideasi ei toimi taiteellisesti tai kaupallisesti, kokeile jotakin muuta. Riko rajojasi ja haasta lukijat.

4. Ryhdy strippimaakariksi. Hassut kaksimieliset stripit toimivat aina. Tulevat Jarlat, puujalkavitsivarastoille kuin olisitte jo!

5. Ole rohkeasti kaupallinen. Siinä, että sarjakuvistasi tehdään pehmoleluja, animaatioita, boksereita, kahvikuppeja ja hieromasauvoja, ei ole mitään pahaa.

VUONNA 2025 MIKKO LUOSTARINEN VALLOITTAÄ MAAILMAN

Tämän Sarjainfon kansitaiteilija **Mikko Luostarinen** on malliesimerkki nousevan sukupolven suomalaisesta sarjakuvataiteilijasta. Luostarinen tekee omaäänistä sarjakuvaa kuvia kumartelematta. Tyypillistä Luostarisen sarjakuville on vahvan viivan käyttö sekä rohkea, kirkas värimaailma.

Monet Luostarisen työt tuntuvat olevan sukua Kuti Kuti -sarjakuvakollektiivin värikkäille töille.

Sarjakuvataiteilijana Luostarinen on sitä sukupolvea, jonka voi odottaa olevan suomalaisen sarjakuvan keihäänkärkenä 2020-luvulla - ellei aiemminkin.

Luostarisen mukaan

vuonna 2025 suomalainen sarjakuva jatkaa omalaatuista linjaansa.

- Jos jo nyt väitetään, että suomalainen sarjakuva on värikkästä, vuonna 2025 suomalainen sarjakuva on varmaan hyerpvärikästä, Luostarinen tuumii.

Luostarinen uskoo, että vuosien vieressä suomalainen sarjakuva muuttuu yhä moniäänisemmäksi.

- Monipuolisuuden kautta löytyy lisää lukijoita, mutta lukijakunta Suomessa tuskin kasvaa.

Oman asemansa sarjakuvan kentällä Luostarinen näkee vaatimattomasti.

- Valloitan maailman sarjakuvalla, Luostarinen virnistää.

MIKKO LUOSTARINEN

Syntymävuosi: 1993

Syntymäpaikka: Lahti

Asuinpaikka: Lahti

Lempisarjakuvia ja -taiteilijoita: Tintit, Matti Hangelbergin Holmenkollen, Jyrki Nissinen, Roope Eronen

Koulutus: Tehnyt sarjakuvaa pienestä asti. "Vasta kaksi vuotta sitten kansanopiston sarjislinjalla tuli ensimmäistä kertaa paneuduttua tähän touhuun Marko Turusen hyvässä opissa."

Motto sarjakuvien tekemiseen: Ole kärsivällinen.